

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, 13. februarja 1932.

Štev. 19.

Za revizijo prevoznih tarif in železniških pristojbin

Osrednja sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev in tudi Zveza sama se je že ponovno zavzemala za revizijo prevoznih tarif in železniških pristojbin. Deputacija Osrednje sekcije lesnih trgovcev, ki se je pod vodstvom načelnika Osrednje sekcije g. inž. Joška Kobija pretekli teden nahajala v Beogradu, je intervenirala na merodajnih mestih tudi radi znižanja visokih prevoznih tarif za les in radi znižanja železniških ležarinskih najemnin. Predložila je pristojnim ministrstvom spomenico, v kateri je obrazložila nujno potrebo znižanja prevoznih tarif in železniških pristojbin. Uvaževati je namreč, da je z ozirom na velik padec cen lesu, ob vsestranskih medsebojnih dogovorih in sporazumih med državami izvoznicami in uvoznicami lesa, ki grede mnogokrat v našo škodo, ob ugodnostnih tarifah, ki jih dovoljujejo nekatere države izvoznice lesa izvoznikom in ob trdem eksistenčnem boju konkurenčnost naših izvoznikov do skrajnosti padla. Nujno je zato potrebno, da se olajša položaj našim izvoznikom tudi s prilagoditvijo prevoznih tarif — sedanjemu položaju.

Prevozne tarife, ki so se v času konjunkturalne zviševale in katere so tedaj lesni izvozniki mogli vkalkulirati v prodajne cene, se sedaj, ko preživlja lesna trgovina brezdvomno najhujšo krizo, niso temu položaju primerno znižale. Prevozne tarife so zato postale breme, ki ga lesno trgovstvo z ozirom na ostro inozemsko konkurenco nikakor ne more vkalkulirati v prodajno ceno, pa je ob velikih izgubah, ki jih itak utrpeli lesni izvozniki, trgovanje skoraj nemogoče.

Istotako je z ozirom na kritično stanje te stroke potrebno potrebna revizija pravilnika o višini najemnine železniških ležarinskih prostorov. Sedanje najemnine železniških ležarinskih prostorov so znatno previsoke in tudi niso v skladu s sedanjimi cenami zasebnih zemljišč ob železnici.

Deputacija je zato z vsem poudarkom prosila ministrstvo, da izvede čimprej temeljito revizijo tarif in pristojbin.

Za izvedbo revizije pa mora staviti Osrednja sekcija konkretne predloge, pa se bo zato obrnila na vse gremijalne sekcije in gremije, da ji podajo točne informacije o prevoznih tarifah in ležarinskih najemninah.

Zastoj izvoza lesa na Ogrsko

V mesecu juliju 1931 so nastale radi odredb ogrskega zakona o devizah velike težkoče v izvozu lesa iz naše države na Ogrsko. Ti devizni predpisi, ki jih je tedaj izdala ogrska vlada, so onemogočili poravnava terjatev, ki jih imajo naši lesni izvozniki pri ogrskih odjemalcih za dobavljeni les. Poleg tega pa so ti devizni predpisi in valutarne neprilike na ogrskem denarnem trgu do skrajnosti omejevale naš izvoz lesa na ogrsko lesno tržišče, ki je pa v poslednjem času popolnoma zastal.

Ogrsko lesno tržišče je bilo poleg Italije in Avstrije, zlasti za severni del (bivša mariborska oblast) Dravske banovine največji odjemalec našega lesa. Ta predel Dravske banovine, ki je bogat na vrstah lesa, ki ga je zahtevalo ogrsko tržišče in katerega produkcija je prirojena zahtevam tega trga, osobito v dimenzijah, je zašel s popolnim zastojem lesnega izvoza na Ogrsko in z visoko vsoto terjatev, ki jih imajo naši lesni izvozniki na Ogrskem, v katastrofalni položaj.

Z velikim padcem cen lesa na vseh inozemskih tržiščih in popolnim zastojem izvoza na Ogrsko, je postal zahodni predel Dravske banovine — savinjska, dravska in mežiška dolina — katerega prebivalstvo se je preživljalo skoraj izključno iz lesne trgovine in industrije, absolutno eksistenčno ogrožen. Lesna podjetja so do skrajnosti omejila svoje obrate in z ozirom na težke denarne in kreditne prilike absolutno ne morejo več vzdržati dalj časa v tem katastrofalnem stanju.

Izvoz lesa iz tega predela Dravske banovine na Ogrsko je v normalnih prilikah pomenjal 30% celokupnega jugoslovanskega izvoza lesa na Ogrsko, odnosno 80% izvoza severnega predela banovine. Je torej to tržišče za ta predel vitalnega pomena, ki ga pod nobenim pogojem ne smemo izgubiti.

Kako težko so prizadeli, poleg v obči lesni stagnaciji, s skrajnimi silami svoje obrate vzdržujoče lesne izvoznike ogrski devizni predpisi, pa sledi nadalje tudi iz dejstva, da znašajo terjatve naših lesnih izvoznikov napram ogrskim odjemalcem, glasom ugotovljenih podatkov preko 12 milijonov dinarjev, s katero vsoto, če bi se jo dobilo — bi bila sanirana lesna panoga v dravski, savinjski in mežiški dolini.

Z ozirom na to kritično stanje, v katerega je zašla lesna trgovina in industrija v tem predelu Dravske banovine, se je pretekli teden predstavila ministrstvu financ deputacija zastopnikov štajerske lesne trgovine, ki je podrobno obrazložila to težavno stanje in apelirala na kraljevsko vlado, da se doseže z ogrsko vlado provizorični angažman, da se dá jugoslovanskim izvoznikom v aranžmaju med Narodnimi bankama na razpolago za kritje terjatev potrebna vsota, odnosno, da se kompenzirajo terjatve ogrskih izvoznikov napram našim uvoznikom.

Z ozirom na to, da je radi ogrskih deviznih predpisov izvoz lesa na Ogrsko popolnoma zastal, pa obstoja tudi velika nevarnost, da izgubijo naši izvozniki za vedno trgovske zveze z ogrskimi odjemalci vspricho trgovskih dogovorov med Ogrsko in drugimi sosednimi državami, je deputacija prosila kraljevsko vlado, da doseže z ogrsko vlado čimprej sporazum, da se medsebojne terjatve za vse v bodoče na Ogrsko izvoženo blago in iz Ogrske v našo državo uvoženo blago poravnajo z vplačilom pri ogrski odnosno naši Narodni banki, slično, kakor se je uredil klirinški promet med našo državo in Avstrijo.

Deputacija je dobila zagotovilo, da se bo, kolikor je v danih prilikah le možno, to uredilo. Največja težkoča pa je, ker imamo opraviti z več ali manj pasivno državo, ki nima denarja. Pred kratkem so se pričeli v tej stvari tudi dogovori med našo in ogrsko vlado. Na podlagi skušenj, ki jih je pokazal avstrijsko-jugoslovanski kliring, se bo sklenil tudi sporazum za osnovanje jugoslovansko-ogrškega kliringa.

Položaj lesne stroke v bivši mariborski oblasti je tako akuten, da zasluži vso pažnjo merodajnih faktorjev.

GRČIJI SE SLABO GODI

Položaj mestnega prebivalstva v Grčiji postaja čimdalje bolj kritičen. Izenačenje trgovske bilance, ki je že od nekaj za 50 odstotkov pasivna, se je izvršilo prej po stotisočih emigrantov, ki so se v inozemstvu pečali s trgovino. To je sedaj odpadlo in izvoz tobaka in rozin postaja čimdalje težavnejši. Program samopomoči ima stara, čeprav ne zmeraj dobra sredstva: sistem kontingentacije za uvoz, dogovori s sosedi o enotnem izvozu, ustavitve plačevanja obresti za inozemske dolgove.

Izvoz kranjskih čebel

Izvoz kranjskih čebel, ki so svetovno znane, se je prejšnja leta pred vojno, pa tudi po vojni prav lepo razvijal. Največja cvirca za izvoz kranjskih čebel pa je nastopila leta 1931, ko je Nemčija prepovedala tudi tranzit (prevoz) čebel. To je bil hud udarec za naše izvoznike čebel, ki so izvažali čebele v severno ležeče države Norveško in Švedsko pa tudi v Latvijo in Estonko. Zato je neobhodno potrebno, da se doseže prost prevoz (tranzit) za naše kranjske čebele preko Nemčije in sicer za vse smeri kot je to bilo pred prepovedjo do leta 1931. Potrebno pa je splošno tranzitno dovoljenje, kajti pošiljke ne gredo v velikih količinah naenkrat, ker za take velike pošiljatve navadno ni naročil. Tudi glede varnega prevoza z ozirom na vsebino že iz strokovnega stališča ni mogoča odprava večjih količin naenkrat. Splošno tranzitno dovoljenje pa je velikega pomena tudi radi tega, ker potem nimajo pošiljke na meji nobenega najmanjšega zadržka, to pa je prav posebno važno, ker vsaka zakasnitev v pomladni in posebno v poletni vročini je lahko čebelam pogubonosna, posebno ako je potovanje zelo dolgo. Zakasnitvenih ovir pa le takrat ne bo, ako bo tranzit preko Nemčije prost v vse smeri. Kolikor smo informirani, se od merodajnih faktorjev dela zelo na tem in upati je, da se nemško kmetijsko ministrstvo temu zahtevku ne bo preveč upiralo, ako se pomisli, da so pošiljke čebel po železnici opremljene z zdravstvenim spričevalom in potrdilom o izvoru ter na to, da leži samo ob sebi umevno največji interes na izvozniku samem, da pošilja dobro in zdravo blago. Sicer je pa velika resnica — to trdijo sami čebelarji — da smo si največ sami skrivni, da nam je lani Nemčija prepovedala uvoz in tranzit živih čebel. Naše — tudi strokovno — časopisje je vedno poročalo o boleznih čebel, tako so bili potom nas samih tudi v Nemčiji na bolezen naših čebel opozorjeni. In vendar so bile kranjske čebele zdrave in je bila vest o bolezni izmišljena odnosno pomotoma krajevno zamenjana, kajti le na severni meji naše Štajerske proti Avstriji, torej v obmejnem kraju so bile lani zaznamovani bolezn. Toda ti kraji itak niso in ne pridejo v poštev za izvoz čebel: to naj nam bo opomin, da bodimo oprezní i pri objavljanju takih novic i pri čitanju. To je v inetresu našega izvoza kranjskih čebel.

Še o novem formatu opeke

Odsek opekarn Zveze industrijecev je na svoji seji od 9. februarja t. l. razpravljaj o vprašanju novega formata opeke, zlasti z ozirom na odpor, ki se je v nekaterih krogih pojavil proti uvedbi novega malega formata.

Odsek opekarn ne smatra za primerno, da bi se spuščal v javno polemiko o umestnosti ali neumestnosti uvedbe novega formata zidakov, ker je to vprašanje že rešeno z naredbo g. ministra za gradbe z dne 13. januarja t. l. Z ozirom na časopisna poročila o razpravi v sekciji Udruženja inženjerjev in arhitektov pa mora odsek opekarn ugotoviti, da vsebujejo nekatere stvarne navedbe, ki niso točne.

Predvsem je netočna trditev, da je naša opekarska industrija kartelirana. Odsek opekarn ugotavlja, da opekarn v naši državi niso kartelirane.

Nadalje se v onih poročilih navaja kot argument proti uvedbi novega formata, da bodo veliki obrati format na svojih strojih lahko avtomatično spremenili, dočim bo to pri manjših obratih, ki delajo z modeli, nemogoče, oziroma bo zahtevalo novih velikih stroškov. Odsek opekarn ugotavlja, da je tak argument povsem ničev, ker je preureditev od starega na novi format tako pri velikih kakor pri malih obratih zvezana s prav malenkostnimi izdatki, ki resno sploh ne prihajajo v poštev.

Trgovska samopomoč v Mariboru

Trgovska samopomoč v Mariboru je od Gremija trgovcev leta 1927. kot reg. pomožna blagajna ustanovljena podporna institucija, ki izplačuje v slučaju smrti vsakega člana v pravih predvidenih posmrtnino. Ona voli na vsakoletnem občnem zboru upravni odbor, ki vodi posle brezplačno, in nadzorni odbor, ki pregleda knjige in račune ter poroča o poslovanju in o blagajniškem stanju občnemu zboru.

To institucijo torej ni primerjati drugim v zadnjem času z bombastično reklamo ustanovljenim privatnim zavodom, ki iščejo po večini le osebne koristi, temveč je vseskozi ena najsolidnejših dobro fundiranih pomožnih blagajn, sloni na zdravi podlagi in nudi v slučaju smrti svojih članov takojšnjo izdatno podporo.

To pojasnilo naj služi v pomirjenje naših članov vsled najnovejšega razburjenja radi dogodkov pri Kmetijski eksportni drugi in Vzajemni samopomoči, s katerimi nima naša »Samopomoč« nikakih stikov.

Kdor se zanima za slično zavarovanje, naj se torej z zaupanjem obrne po informacije na Trgovski gremij v Mariboru, kjer posluje Trgovska samopomoč. Delokrog naše institucije je omejen na ozemlje bivše mariborske oblasti ter srezov Laško in Brežice, za ostali del naše banovine pa obstoja pri ljubljanskem gremiju društvo »Pomoč«.

»Trgovska samopomoč«, reg. pomožna blagajna v Mariboru.

Jugoslovanska razstava na Mednarodnem vzorčnem velesejmu v Utrechtu

Jugoslovanska trgovska agencija, odd. Jugoslov. pomorske agencije v Rotterdamu (Direk Hoffstraat 34) priredi pod pokroviteljstvom našega poslaništva v Haagu in s podporo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu razstavo jugoslovanskih produktov na Med. nizozemskem velesejmu, ki se bo vršil od 15. do 24. marca t. l.

Ker se s tem nudi našim trgovcem lepa prilika, da navežejo nove stike, podajamo tukaj pogoje za sodelovanje:

a) Vzorca blaga, ki zavzemajo manj kot pol m prostora so prosti plačila odškodnine za prostor.

b) Za vse vzorce, ki zavzemajo večji prostor kot pol m, se plača za vsakega pol m Din 150. Večji prostor pavšalno.

c) Vzorec je treba poslati feo Rotterdam ali Utrecht. Za vzorce, katere je treba vrniti plača stroške transporta razstavljalca sam.

d) Vzorca, ki imajo vrednost morajo biti zavarovani proti škodi in tatvini.

e) Vsaki pošiljki je treba priklopiti račun, drugi račun pa je treba odposlati na podpisano agencijo radi lažjega carinjenja pošiljke.

f) Za vsak poslani vzorec je treba navesti prodajne pogoje in to najbolje cif Rotterdam, na vsak način pa feo jug. meja.

g) Poslati je treba potrebni reklamni material v tujem jeziku.

h) V ceno je treba vračunati pri manjših poslih 2 odstotno komisijo, a pri večjih 1 in pol odstotno, ker se bo to blago prodajalo kupcem po originalnih cenah.

Vse vzorce je treba takoj odposlati na Stand Königreich Jugoslavien p. Adresse Kon. Ned. Zollmessa — Utrecht.

Za vse njihove prevzame naša agencija popolno jamstvo oz. jamstvo za protivednost v primeru prodaje. Vzorca manjše vrednosti ali brez vrednosti se bodo pridržali za stalno našo razstavo v Rotterdamu, katero organizira naša agencija.

Ureditev izvoza lesa

Po predpripravah za ureditev izvoza lesa iz Dravske banovine, ki jih je vodila Osrednja sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani, se je dne 4. t. m. predstavila ministru trgovine in industrije ter Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine deputacija Osrednje sekcije lesnih trgovcev, ki jo je vodil načelnik Osrednje sekcije g. inž. Joško Kobi.

Deputacija je v zmislu sklepa, ki jih je napravil osrednji odbor sekcije, predložila ministru za trgovino in industrijo g. dr. Albertu Kramerju, pomočniku ministra za trgovino in industrijo g. Ivanu Mohoriču ter direktorju Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine g. dr. Juraju Tomičiču spomenico, v kateri je podrobno obrazložila katastrofalno stanje te naše ene izmed najvažnejših gospodarskih strok.

Spomenica omenja, da je to katastrofalno stanje, ki grozi uničiti to v preteklih letih visoko aktivno trgovsko-bilancno postavko, vzvrglo mnogo problemov, ki odločno zahtevajo temeljite remedure v naši lesno-izvozni politiki. V času visoke konjunktore se je v mnogočem zanemarjalo načela solidne, realne in smotrene lesno-izvozne trgovine. Nezdravo razmerje, ki ga je prinesla popolna prostost lesne trgovine v obrtno-pravnem oziru, nereelna konkurenca, težkoče na inozemskih tržiščih itd., so prinesle naši realni in solidni lesni trgovini in s tem našemu narodnemu gospodarstvu več sto milijonsko škodo.

Vzroki tega skrajno neugodnega stanja pa leže v glavnem v neenotnem nastopanju, neinformiranosti in nepoznavanju zunanjih tržišč, predvsem pa tudi v popolni neorganiziranosti podjetij.

Slovenska lesna trgovina in industrija, ki občuti težke udarce, ki so jih prinesle te nezdrave prilike v notranjost in vso težo zastavljanja naših proizvodov, se je zato v okviru na zakonitih določbah osnovanih organizacij, v od pomoč težkemu položaju strokovno organizirala.

In ta strokovna organizacija slovenske lesne trgovine in industrije, ki je

udružila vse slovensko lesno gospodarstvo v cilju ureditve izvoznih prilik lesa, se obrača na kraljevsko vlado, da podpre njene po napredku stremeče težnje.

Vse težnje, ki jih je rodila nujna potreba po izboljšanju sedanjega kritičnega položaja, ki se mora bistveno izpremeniti le s smotreno stanovsko organizacijo, pa so osredotočene v želji po zakoniti ureditvi izvoza lesa.

Z zakonito ureditvijo izvoza lesa in s pomočjo organizacije pričakuje lesna trgovina in industrija omejitve nad vse razpaslega prekupčevanja in šušmarstva v lesni stroki, kvalitativnega napredka naših izvoznih lesnih proizvodov, zaščite napram inozemskim odjemalcem, ki na nekaterih lesnih tržiščih do skrajnosti izkoriščajo neorganizirano stanje lesnih izvoznikov; od zakonite zaščite izvoza lesa in organizacije pričakuje končno lesna trgovina, da se bo z ureditvijo prodajnih prilik kvalitativnim blagom in solidarnostjo, ki jo bo varovala organizacija, ojačil naš izvoz v korist celokupnega narodnega gospodarstva.

Deputacija je naletela povsod na popolno razumevanje in uvidevnost nujne potrebe po akciji, ki naj bi pripomogla do izboljšanja položaja. G. minister za trgovino in industrijo dr. Albert Kramer, kakor pomočnik ministra g. Ivan Mohorič in direktor Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine g. dr. Juraj Tomičič so deputaciji obljubili, da se bo to za lesno gospodarstvo izredno važno vprašanje v najkrajšem času uredilo po težnih organizacije, če ne v okviru sedanjih zakonov, pa z novim zakonom o izvozu lesa.

Osobito zanimanje za težnje, ki jih je predložila deputacija, je pokazal tudi Zavod za pospeševanje zunanje trgovine. Za uspeh akcije se mnogo prizadeva tudi narodni poslanec g. Fran Pahernik.

Smemo torej upati, da bo smotreno in vzajemno delo v naših gremijalnih lesnih sekcijah in Osrednji sekciji lesnih trgovcev rodilo uspehe, ki bodo v prid našemu celokupnemu lesnemu gospodarstvu.

Stabilizacija funta in druge vrednote

Znani dunajski finančnik dr. Deutsch piše o gornjem predmetu med drugim sledeče: Od srede decembra dalje je nastopila stabilizacija funta in skandinavskih vrednot. Tečaj funta v New Yorku se giblje že skoraj dva meseca z majhnim kolebanjem med 3-40 in 3-50, pri čemer prevladuje tečaj 3-44. Ker je paritetni tečaj v New Yorku 486-60, pomeni gornja številka razvrednotenje šterlingove devize za 30 odstotkov.

V prvih dneh po opustitvi zlatega standarda v Angliji sta angleška vlada in blizu ji stoječi gospodarski krogi opetovano dala videti, da bo novi stabilizacijski tečaj pod zlato pariteto. Zato so finančni krogi nekam osupnili, da je pričakovano ojačenje funtovega tečaja izostalo in da se vrši sedaj stabilizacija pri najnižjem tečaju, doseženem po 20. septembru. Ker se je mogel držati tečaj 3-40 do 3-45 tudi po volitvah, bi se moglo iz tega sklepati, da bo ta tečaj izbran za novi stabilizacijski tečaj funta. Danes vedo v Angliji prav tako dobro kot na kontinentu, da je bil svoječasni stabilizacijski tečaj funta pri stari zlati pariteti previsok in da je morala priti korektura. Izredna disciplina in obdruževanja vredni gospodarski patriotizem Angležev nam se zrcalita v tem, da so smatrali to 30 odstotno razvrednotenje funta le kot pripravo za novi tečaj in da niso odgovorili nanj z odredbami panike, kar bi se bilo v Srednji Evropi brez dvoma zgodilo. Nivô cen v Angliji se je le nebitveno dvignil, medse do ostale nominalno napram poletju skoraj nespremenjene, izvoz se vrši, ker so se produkcijski stroški le malo spremenili, pod približno enakimi pogoji kot pred opustitvijo zlatega standarda, s čimer je dobila angleška industrija približno 30 odstotno izvozno premijo. Zdi se, da so imeli optimisti prav, ko so rekli, da bo opustitev zlatega standarda imela za Anglijo ugodne posledice, čeprav so imenovali postopanje Anglije »vrednotni samomor«. S pomirjenjem funtovega tečaja je bilo na deviznem trgu tudi sicer zopet vpostavljeno ravnovesje. Angleška vlada

bo še nekaj časa čakala, preden se bo odločila za stabilizacijo funta v razmerju do zlata. Najhujše kolebanje je pri kraju, in ne bo dolgo, ko se bo ves svet navadil na novi paritetni tečaj.

S tem je obenem določena tudi usoda skandinavskih vrednot. Par dni po Angliji so opustile namreč tudi Švedska, Norveška in Danska zlati standard in so napravile isti skok kot funt. Ker je ostalo njih razmerje do funta vobče nespremenjeno, je nastopilo tudi pri njih podobno razvrednotenje kot pri funtu. Dolgo časa so šle vrednote teh treh držav vzporédno; v zadnjem času je pa nastopilo poleg stabilizacije tudi vrednotno stopnjevanje. Najvišje se ocenjuje Stockholm, v sredi je Kopenhagen, najnižji je Oslo. Švedska krona je zgubila na vrednosti ca 28 odstotkov, danska 29, norveška 30, in temu primerno notirajo te devize v Londonu.

Neugodnejše je razmerje pri finski vrednoti. Ta je zapustila zlati standard več kot mesec dni za Londonom. Po odpravi prejšnjih deviznih ukrepov je nastopila devizna panika, kar je imelo za finsko marko seveda zelo slabe posledice. Razvrednotenje finske devize znaša sedaj okoli 40 odstotkov. To pomeni sicer za Finsko večjo konkurenčno zmožnost na trgu lesa, surovega masla in jajec, je pa spojeno vseeno s precejšnjo razkapitalizacijo finskega prebivalstva. Še danes finska marka prav zelo koleba. Funt in skandinavske vrednote pričakujejo stabilizacijo pri sedanjem tečaju, finska marka bo pa vsekakor morala biti višje stabilizirana, ker sedanji tečaj po njeni notranji nakupni moči ni opravičen.

Ko so vrednote, ki so opustile zlati standard, prenehale kolebati, so se zelo pomirile tudi vse druge vrednote. Dolar in holandski goldinar sta se mogla brez velikega napora ohraniti pri svojem zlatem standardu in špekulacija na njihju baisse se je zlomila. Marka in lira sta v zadnjih tednih skoraj nespremenjeno notirali; napadanje špekulacije in notranji beg kapitala sta se ustavila.

Nekatere vrednote, tako zlasti srednjeevropske in vzhodnoevropske, so po najstrožjih deviznih odredbah od mednarodne devizne trgovine takorekoč izločene. Utemeljeno je upanje, da bo na prej tako vznemirjenem deviznem trgu kmalu nastopilo popolno pomirjenje, kar je eden najvažnejših predpogojev za zopetno vpostavitve finančnega miru.

Kolebanje španske devize je bolj lokalnega kot mednarodnega značaja in ne more dovesti do vznemirjenja na svetovnem trgu; omeniti se pa to mora, ker gre 40 odstotno razvrednotenje pesete preko tega, kar bi smelo biti.

KONKURZI IN PRISILNE PORAVNAVE

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. januarja 1932 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta):

1. Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 8 (7), Savski 15 (2), Vrbaski — (—), Primorski 5 (2), Drinski 7 (2), Zetski — (1), Dunavski 12 (2), Moravski 5 (5), Vardarski 9(3), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (3).

2. Otvorjene prisilne poravnave izven konkursa: V Dravski banovini 16 (13), Savski 42 (10), Vrbaski 2 (—), Primorski 5 (—), Drinski 6 (2), Zetski 3 (—), Dunavski 26 (13), Moravski 1 (—), Vardarski 2 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 7 (—).

3. Odpravljeni konkurzi: V Dravski banovini 4 (5), Savski 10 (9), Vrbaski — (—), Primorski 2 (3), Drinski 5 (5), Zetski — (3), Dunavski 3 (5), Moravski 5 (7), Vardarski 1 (2), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (3).

4. Odpravljene prisilne poravnave izven konkursa: V Drav. banovini 13 (5), Savski 15 (3), Vrbaski — (—), Primorski 3 (—), Drinski 3 (1), Zetski 1 (—), Dunavski 10 (2), Moravski — (—), Vardarski — (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (—).

Mednarodne borze brez življenja

V tednu od 30. jan. do 6. februarja so bili veliki mednarodni efektivni trgi zopet v znamenju negotovosti in kolebanja, pač pa na obe strani v najožjih mejah. Enotna tendenca je manjkala svetovni borzni kupčiji vobče in pogosto tudi posameznim efektivnim trgov. Od spodaj navedenih desetih efektivnih trgov je zapustila imenovani teden Londonska borza brez spremembe; pet borz je izšlo iz njega z majhnim padcem, štiri z ojačenjem tečajev, med njimi zlasti Pariška:

Konec	Začetek	23.1.—30.1.	30.1.—6.2.
1927 = 100	1929	1932	1932
London	102-6	37-1	37-1
Pariz	156-8	57-0	60-0
Bruselj	133-8	32-9	32-3
Amsterdam	104-5	27-8	27-7
Stockholm	109-5	32-5	32-4
Zürich	101-0	44-3	44-6
Dunaj	91-4	40-7	41-6
Praga	108-3	57-1	57-4
Milan	124-0	63-0	62-2
New York	137-3	48-2	42-1

ČEŠKOSLOVAŠKA IN KITAJSKA

Dogodki na Daljnem vzhodu hočejo uvoz Češkoslovaške v Kitajsko še bolj skrbiti kot so jo že itak skrčile notranje politične zmede na Kitajskem in pa padec cene srebra. Ekспорт Češkoslovaške v Kitajsko je padel od 123 mil. Kč v letu 1930 na 83 mil. Kč v letu 1931. Bojkot japonskega blaga je prišel v dobro v prvi vrsti Angležem. Največ je prodala Češkoslovaška Kitajski strojev, železnine in papirja.

Pomudbe, poupraševani

Za izvoznike jaje in perutnine. Tvrdba »S. I. R. P. I.« Società Italiana Rappresentanze Prodotti Industriali, Milano 3/31, Corso Magenta, 52, Italia, želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi izvozniki jaje in perutnine, ki bi lahko pod ugodnimi pogoji izvažali te predmete grosistom v Milano. Ponudbe v francoskem jeziku je nasloviti direktno na prej navedeno tvrdo. Za izvoznike stavbnega lesa. Tvrdba Dott. M. M. Justell, studio industriale, Trieste, Via S. Nicolò 9/II., potrebuje stalno stavbni les za konstrukcije in ga želi uvažati. Ponudbe je poslati neposredno.

Po svetu

Jugoslavija je pristopila k Chadbournovemu načrtu o sladkorni produkciji. Njena kvota bo znašala okoli 15.000 ton.

Obtok bankovcev v Ogrski je v znesku 416 milijonov pengö krit v zlatu s 126 milijoni pengö.

Zlate zaroge Francoske banke so se nanovo pomnožile za ca 1 milijardo frankov na 11.500 milijonov, s čimer je zlato kritje vseh obveznosti naraslo na 63-39%.

Prosta pristanišča v Angliji so v načrtu vlade; s tem naj bi se preprečila nevarnost, da se angleška trgovska plovba pod vplivom nove zascitnocarinske politike še bolj skrči.

Vidne zaloge sladkorja v Evropi so bile cenjene v pričet u tekočega leta na 5 milijonov 2.0.000 ton proti 5-89 in 5-16 mil. ton pred enim letom in pred dvema letoma; svetovne zaloge pa na 9-39, 8-97 in 7-15 mil. ton.

Petrolejska najdišča v Češkoslovaški so odkrili na meji med Moravsko in Siovaško, bolj na jugu.

Ford je v Ramuniji (Bukarešta) ustanovil podružnico, »Ford Romana S. A.« imenovano.

Industrija v Lodžu je doživela vsled dogodkov na Daljnem vzhodu nenadno poživljenje. Velike zaloge so bile hitro razprodane in tekstilna industrija računni z velikimi naročili za kitajsko in japonsko armado. Poleg velikih tvrdk so tudi manjša tekstilna podjetja polno zaposlena.

»Oceania«, naša plovna družba, vpljuje redno zvezo z zapadnimi deli Sredozemskega morja in preko tega tja do Kanarskih otokov.

Izvoz iz Češkoslovaške v Rusijo je narasel od 328 mil. Kč v letu 1930 na 497 milijonov Kč v letu 1931; v nasprotni smeri je šlo 302 in 278 mil. Kč.

Ogrska Narodna banka izplačuje za preteklo leto 12-odstotno dividendo, kar je visoka izmera.

Hranilne vloge v Pragi so znašale pri treh velikih hranilnicah na koncu januarja 1932 4774 mil. Kč proti 4042 mil. na koncu lanskega januarja.

Mezde pri ameriških železnicah so bile po dolgotrajnih pogajanjih znižane za 10 odstotkov. Prizadetih je 1.500.000 delavcev.

Švica hoče kontingentirati, sama pa noče biti kontingentirana; ta slučaj je nastopil sedaj v njenem trgovskem razmerju do Francije. Kar je meni prav, naj bo tudi tebi.

Belgija je zvišala carino na volneno blago za 50 odstotkov kot odgovor na angleško dumping-konkurenco.

Ruska naročila v Nemčiji so dosegla lani 919 milijonov mark, kar je za 62-3% več kot v letu 1930.

Največji ameriški konzern mila, Procter and Gamble Co., izkazuje za preteklo poslovno leto 9.300.000 dol. čistega dobička proti 12.190.000 dol. v letu prej.

Uničene kave v Braziliji je bilo v januarju 330.000 vreč, kar je relativno dosti pod proračunom, ki predvideva za tekoče leto uničenje 12 milijonov vreč.

Danske državne železnice hočejo spremeniti v posebno obratno družbo, kakor so to napravili že v Belgiji. Sedanji način je predrag in preveč kompliciran.

Nov pravilnik za trgovino z opijem je izdalo ministru za trgovino in industrijo. Tiče se zlasti producentov v Južni Srbiji, trgovcev itd. pa sploh.

Pemladanski velesejem na Dunaju se bo v nasprotju z vsemi govoricami vršil v polnem obsegu v času od 13. do 20. marca.

Cena bakra zopet neprestano pada; oficialni tečaj v Ameriki je sicer s 6-875 cents nespremenjen, a dobi se baker lahko tudi že za 5-672 cents.

Švedske zasebne banke so priobčile svoja poročila za leto 1931; povsod vidimo dobre rezultate in trden kupčijski položaj.

XIII. mednarodni sejem v Bruslju traja od 6. do 20. aprila; lani je bil obiskan od 2500 razstavnikov, ki so pripadali 22 državam.

Britanski industrijski sejem se vrši istočasno v Londonu in Birminghamu, in sicer od 22. februarja do 3. marca. V Londonu bo imela razstava bolj tekstilni značaj, v Birminghamu bolj kovinski in strojni.

Banca Commerciale Italiana v Milanu izkazuje za preteklo leto 77-8 mil. lir čistega dobička (lani 73-5) in razdeljuje zopet 10-odstotno dividendo. Delež države pri dobičku je isti kot lani, 13-87 mil. lir. Odpis so zvišali od 20-7 na 26-7 mil. lir.

Za odpravo kuluka

V četrtkovi seji banovinskega sveta se je predsednik ljubljanskega sejma industrije g. Fran Bonač pri razpravi o banovinskem proračunu v dolgem in s stvarnimi argumenti podprtem govoru zavzel za odpravo kuluka.

G. Bonač je med drugim dejal:

»V novem proračunu je izostala postavka za kuluk, ki je bil v lanskem proračunu preliminiran s 6 milijoni. Ali naj iz tega sklepam, da bo kuluk v Dravski banovini odpravljen? To bi bilo tem potrebnejše, ker je odpor proti kuluku pri vsem prebivalstvu čedalje večji. Pobira se celo za nazaj za leto 1930. Kuluk ni bil nikjer predviden v proračunih naših samoupravnih teles za leto 1930, niti ni bil predviden v proračunu Dravske banovine za leto 1930-31. Uporaba ljudskega dela je dopuštena le, če samoupravna telesa ne morejo zadostiti svojim nalogam glede samoupravnih cest z lastnimi proračunskimi sredstvi. To se v letu 1930 prav gotovo ni zgodilo, zato po mojem mnenju ni bilo zakonske podlage, da se je za leto 1930 naknadno predpisal kuluk. Pa tudi kar se tiče proračunskega leta 1931 so bili proračuni občin in sreskih cestnih odborov večinoma sestavljeni ne glede na donos kuluka. Ta se je šele naknadno oktroiral, potem, ko je bilo kritje za občinske ceste in za potrebe sreskih cestnih odborov že zagotovljeno v posameznih proračunih. Zaradi tega predstavlja kulučarina naknadni proračunski prebitok ali rezervo. To velja v vsem obsegu za leto 1930 in po večjem delu tudi za leto 1931.

Naknadno pobiranje kulučarine je pa tudi nova obremenitev davkoplačevalcev, obremenitev, ki se zdi zlasti danes neznosna. V Ljubljani, katera do leta 1931 sploh ni plačevala sreskih cestnih doklad, ker ni pripadala sreskemu cestnemu odboru, so bili davkoplačevalci za leto 1931 na novo obremenjeni s petero davščino, in sicer s sresko cestno doklado po 13 odstotkov, občinski kuluk za leto 1930, občinski kuluk za leto 1931 ter z banovinskim kulukom za leto 1931. Kar se slednjih tiče se predpisi šele pišejo in strankam dostavljajo, medtem ko je davkoplačevalce razburil že prvi plačilni poziv za občinski kuluk iz leta 1930.

Po našem splošnem naziranju je pobiranje kuluka in sreskih cestnih doklad ob enem nemogoče, ker znači to dvojno obdačbo istih davkoplačevalcev za isti namen. Ako pa bi ostalo pri

uporabi občinskega in banovinskega kuluka, se morajo nujno revidirati in znižati dosedanji občinski proračuni, ter ravno tako proračuni sreskih cestnih odborov.

Smatram za bistveno, da pridemo nujno do jasnosti, ali naj kuluk ostane ali ne. Če naj kuluk ostane, potem se morajo natančno izvesti posledice v vseh samoupravnih proračunih.

Ako torej smatra naša banska uprava, da se bo kuluk tudi v novem poslovnem letu izvajal, potem se mora v banovinski proračun vnesti odgovarjajoča postavka pod nazivom »Donos odkupa ljudskega dela«. S to postavko se bo banovinski proračun znatno povešal preko lanskoletnega iznosa, kar gotovo ni nameravano. Zato je naravno, da se med proračunskimi dohodki izvršijo primerne redukcije ali črtanja.

Mislim pa, da soglašate vsi z menoj v naziranju, da kuluk našim gospodarskim prilikam in našemu upravnemu ustroju ni primeren in je nujno želeli, da se v Dravski banovini več ne izvaja.

Pojasnila podbana

Na ta predlog g. Bonača je dal banov pomočnik dr. Pirkmajer obširna pojasnila in izvajal med drugim:

Kuluk se res pobira za leto 1930 in 1931. V praksi pa pride v poštev ta kuluk samo za leto 1931. Ministrstvo je namreč zahtevalo, da se pobere tudi za leto 1930. Naknadno je g. ban pri pobiranju kulučarine znižal te dajatve za več enot. Za leto 1931. prav za prav banska uprava ni dobila nobene kulučarine. Zato tudi ni prepiška ali plusa v proračunu. Proračunjen je bil kuluk na 6 milijonov Din. Doslej pa ga je bilo mogoče pobirati le za 2 milijona Din. Iz tega, da kuluk ni predviden v tem proračunu, ni mogoče sklepati, da bo kuluk odpravljen. Iz proračuna tehničnega oddelka je razvidno, da je določenih kot prispevek banovine k vzdrževanju cest, ki so v oskrbi sreskih cestnih odborov in železniških dovoznih cest 8 milijonov 500.000 Din, dočim je bilo v lanskem proračunu v ta namen določenih 18 milijonov 150.000 Din. Ta prispevek se je torej vpoštevajoč dohodke kuluka znižal skoro za 10 milijonov Din. Razen tega se bo dajatev kuluka v prihodnjem letu znižala za polovico. Imeti moramo pa pred očmi primanjkljaj, ki bi nastal s črtanjem kuluka in težkoče za kritje tega primanjkljaja.

borov načelno prevzame banovina, sreski cestni odbori pa naj izvršujejo samo lokalne posele glede cest. Dopusti naj se jim tudi pobiranje cestnih doklad le do višine 10% od direktnih davkov.

Nova pogodba z družbo »Wagon-Lits«

Med našo Generalno direkcijo državnih železnic in Mednarodno družbo »Wagon-Lits« ter velikih evropskih ekspresov je sklenjena nova pogodba.

Na podlagi te pogodbe bo družba »Wagon-Lits« dajala na razpolago potrebno število spalnih vagonov I. in II. razreda ter jedilnih voz. Naša direkcija pa daje družbi popolno eksploatacijo na vseh normalnotirnih progah.

Družba sama mora skrbeti, da bo na razpolago potrebno število voz. Vsak vagon bo spremljal poseben uslužbenec družbe »Wagon-Lits«, ki mora skrbeti za razmestitev in poslugo vseh potnikov.

POLJEDELSKA POTOVALNA RAZSTAVA

Na kolodvoru v Beogradu bo 14. t. m. otvorjena poljedelska potovalna razstava in potovalna šola; nastanjena je v kompoziciji vlaka v 23 vagonih. V Beogradu bo razstava odprta in dostopna dva dni, nakar se poda v banovini Morava in Vardar. Za druge kraje države se bo čas obiska razstave še določil. — Razstava obsega v vagonih sledeče oddelke: Mlekarstvo, pouk in literatura, sadjarstvo in vinogradništvo, čebelarstvo, industrijske rastline in svilarstvo, živinoreja in ribarstvo, perutninarstvo (2 vagona), zadrugarstvo (3 vagoni), deželna higijena in sanitetna zadruga, prašičereja, poljedelstvo, poljedelska industrija, ovčereja, poljedelski stroji.

Odnosaji med cestnimi odbori in banovino

O gornjem, za vse naše interesente zelo važnem vprašanju je govoril pri proračunski debati v banovinskem svetu gen. tajnik Kranjske industrijske družbe g. dr. M. Obersnel in je med drugim izvajal:

Za naše gospodarstvo je to eno najvažnejših vprašanj. Naša dolžnost je pa tudi, da opozorimo na želje vseh tistih, katerih interese zastopamo pred tem forumom. Zdi se, da so sreski cestni odbori le pomožni organi banovine. Če so to, moramo o njih delu in financiranju razpravljati. Dajate, ki jih sreski cestni odbori nalagajo davkoplačevalcem, so zelo visoke. Sreski cestni odbor v Radovljici je n. pr. zvišal prispevek za cestno doklado od 35% na 43%. To pa zaradi tega, ker banovina nalaga sreskim cestnim odborom bremena za področja, ki jih izvaja banovina sama. Za cesto ob Boh. jezeru, ki je banovinska cesta I. razreda, je bilo potrebnih lani na primer 1.300.000 Din za popravo. Ob obračunu je banovina naložila sreskemu cestnemu odboru, da mora plačati polovico tega izdatka. Sreski cestni odbor je mogel to storiti le na ta način, da je podvojil breme davkoplačevalcev s cestno doklado. S takim načinom obremenjevanja davkoplačevalci seveda ne morejo biti zadovoljni.

Banovinski svet Savske banovine je na primer sklenil, odpraviti sreske cestne odbore. Agende teh je prevzela banovina, doklade za vzdrževanje cest itd. so pa bile zvišane le za 5%. Nevzdržno pa je tudi, da imajo sreski cestni odbori neomejeno oblast glede financiranja. Ceste so danes velika enota in je padel lokalni interes ter je močno narasel interes celokupnosti glede vzdrževanja in kvalitete cest. Zato predlagam, naj vse agende sreskih cestnih od-

Brzjavni:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Gasnik:
Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. Velepražarna kave. Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna postrežba — Cenki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

IZVOZ MARKE HOČEJO POPOLNOMA USTAVITI

Da se odtegljaji deviz po možnosti še bolj otežkočijo oziroma popolnoma ustavijo, hočejo pristojni krogi v Nemčiji izvoz marke čisto onemogočiti. — Praksa je pokazala, da odhajajo kljub dosedanjim določbam potom tujskega prometa itd. še zmeraj znatni zneski mark v inozemstvo in da nato, nazaj dotekajoči, povzročajo povpraševanje po devizah. Merodajni krogi mislijo, da posebna zasilna odredba za to ne bo potrebna, temveč da se bo na podlagi dosedanje zakonodaje moglo izhajati z upravnotehniškimi ukrepi.

NOVI BANČNI ZAKON V ČESKO-SLOVAŠKI

Najvažnejše določbe novega češkoslovaškega bančnega zakona so sledeče: Člani upravnega sveta in vodilni direktorji jamčijo civilno- in kazenskopravno za neprilike, ki nastanejo v bankah. Brž ko ima banka zgubo 20 odstotkov delniške glavnice, se more dekretirati znižanje plač vodilnih uradnikov. Posebne določbe se tičejo bank, ki jih je država sanirala. K vsaki bodoči sanaciji morajo prispevati tudi delničarji in člani upravnega sveta. Kdor je zakrivil polom banke, mora vrniti tantieme in renumeracije. Sanirana banka načelno ne sme izplačati nobene dividende, dokler ni poravnala vseh obveznosti in dokler rezervni sklad ni dosegel določene višine. Pozneje se mora vsaj polovica dobička oddati državnim blagajni za kritje zneska sanacije.

TRGOVINA MED JUGOSLAVIJO IN GRČIJO

Po uradnih grških podatkih je eksportirala v preteklem letu Jugoslavija v Grčijo 141.534 ton (leto prej 215.355) v vrednosti 424.006.000 drahem (619.930.000); skupni uvoz Grčije je znašal 2.540.000 ton (2 milijona 570.000) v vrednosti 8.820 milijonov drahem (10.520). Izvozila je pa Grčija v Jugoslavijo 3.533 ton (3.338) v vrednosti 31.310.000 drahem (42.690.000). Ves izvoz Grčije je znašal lani 576.864 ton (766.144) v vrednosti 4200 milijonov drahem (5.990). Vidimo dvojno: Trgovska bilanca Grčije je zelo pasivna; močno pasivna je tudi v razmerju do Jugoslavije.

Ljubljanska borza

Febru 10. februarja 1932	Procente	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	226,19	2276,55
Berlin 100 M	1333,60	1344,40
Bruselj 100 belg	83,19	87,13
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curih 100 fr.	666,15	1101,65
London 1 funt	192,82	194,42
Newyork 100 dol. kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5594,35	5622,61
Pariz 100 fr.	21,22	222,34
Praga 100 kron	6,27	107,13
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	91,10	293,50

Oglašajte v »Trgovskem listu«!

Dunajsko finančno pismo

Dunajska borza je postala v zadnjem času odlično zupet trdnjša; obstoja povpraševanje ne samo po nacionalnodržavnih papirjih, temveč tudi po notranjih posojilih, ki se glasijo na tujo valuto. Kupčija je sicer majhna, a semintja porabi vendarle ta ali oni iz občinstva denar, ki je postal prost, in ga nakupe v efektih. Iščejo vzroke, ki so merodajni za te nakupe, vidimo neko razdelitev rizika. Občinstvo je leto in dan oddajalo delnice in je zato nakupovalo hiše ali pa si je nabralo gotovino, ki jo je obdržalo ali doma ali jo pa zapalo bankam in hranilnicam. Sedaj hočejo ljudje nadaljnje prihranke uporabiti drugje. Poleg tega se zdi, da so nekateri tečaj zelo nizki. Popolnoma nedotaknjene od tega gibanja so bančne delnice, one ne dobijo nobenega kupca. In to je umljivo; saj se ne ve; kako bo letošnje bančno leto izpadlo. Veliko bo v tem oziru odvisno od oblikovanja v bližnjih mesecih. Zaenkrat so morale banke izvršiti na svoji imovini velike odpise. Imajo mnogo koncernih listin, ki jih še dolgo časa ne bodo mogle vnovčiti. Slednjič se je pa bančna in borzna kupčija sploh ogromno skrčila. Niti Bankverein niti Eskomptgesellschaft danes še ne vesta, kako bo z dividendo. V Nemčiji so posvetili predelom za bilance mnogo večjo pozornost. V Avstriji je pa vse šele v začetkih.

Gospodarsko ni videti nobenega zboljšanja; čeprav morejo nekatere trgovine svoje zaloge skrčiti in z omejitvijo tujih eksportov profitirati, so na drugi strani obrati, ki mnogo trpijo. Eksporna trgovina je vsekakor ohromela, ena največjih stavbnih tvrdk je zašla v težkoče, in tu in tam prodre na dan kakšna insolvenca, ki sama na sebi preseneti po majhni višini aktiv in pasiv. Manjka drugov, ki bi se v drugačnih razmerah udeležili rešilne akcije; in navezadnje je marsikdo zgubil pogum, da bi plaval proti toku, ter prizna svoj poraz.

O Kienböcku, van Hengelu in iz teh imenovanih izviraajočih posledicah pa bomo prihodnjč poročali.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke,

kloubke itd.
Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Dobava prodaja

Dobava smučarskih čevljev se bo vršila potom ustmenih licitacij in sicer: dne 20. februarja pri III. oddelku Zaveda za izdelavo vojaških oblek v Zagrebu; dne 22. februarja pa pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas in natančnejši podatki so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dobava pekovskega orodja. Dne 22. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani direktna pogodba glede dobave pekovskega orodja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave lesa, 200 kg pisarnih cunj za čiščenje strojev, 1 mlinskega kamna, vijakov in raznega orodja. Dne 2. marca t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu ofertna licitacija glede dobave 50.000 komadov motvoza. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani; interesentom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 29. februarja t. l. ponudbe glede dobave 140 k. m jamskega lesa, 150 komadov kalipatron, 1000 kg rafiniranega destilata mineralnega oja, 200 m manesmanovih cevi in 10 kolen za iste. — (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani). — Dne 9. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Subotici ofertna licitacija glede dobave materiala za gornji ustroj. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji in seznam materiala pa pri isti direkciji.)

Vpisali sta se nastopni firmi:

Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 1. februarja 1932.

Besedilo: »Šuma« družba z o. z. Sušilnica in veletrgovina šumskih semen ter šumska industrija.

Obratni predmet: Nakup in prodaja drevesnih semen, nabiranje šumskih in drugih drevesnih semen in plodov, predelovanje drevesnih plodov (sušenje storžev, pranje sadov itd.); trgovina in industrija lesa.

Družbena pogodba z dne 26. januarja 1932.

Družba je določena za nedoločen čas.

Višina osnovne glavnice: 30.000 dinarjev.

Na to vplačani zneski v gotovini: 30.000 dinarjev.

Poslovodje: dr. Jenko Franc, trgovec v Ljubljani, Dvořakova ul. št. 3.

Prokurista: Jerala Tomo, trgovec v Ljubljani, Zidovska steza št. 4, in Jenko Jelka, zasebnica v Ljubljani, Dvořakova ul. št. 3.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 30. januarja 1932.

Firm. 109/32. — Rg C V 46/1.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Coton, jugoslovansko tekstilno podjetje, družba z o. z.

Izbrise se poslovodja Miklavc Žane, vpiše pa poslovodkinja Wohinz Marjon, žena trgovca v Ljubljani, Vrtača št. 12.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 9. januarja 1932.

Firm. 1078 — Rg C IV 191/2.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Motor-Kredit, Pramberger & Comp.

Iz družbe je izstopil javni družabnik Hüttig Franc, vstopil pa kot javni družabnik Krentschker Moric, bančni družabnik banke Krentschker & Co. v Grazu, Bismarckplatz 3.

Besedilo firme in način zastopstva in podpisovanja ostane nespremenjeno.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 9. januarja 1932.

Firm. 18 — Rg A VII 48/2.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: S. Rebolj & drug družba z o. z.

Glasom notarske odstopne pogodbe in pogodbe o izpremembi družbene pogodbe z dne 27. maja 1931., opravilna št. 17.899, z dne 29. decembra 1931., opr. št. 18221, se je izpremenila osnovna družbena pogodba družbe v točki »Tretjič« in »Petič«.

Točka »Tretjič« se odslej glasi:

Predmet družbenega poslovanja je: prodaja šivalnih strojev, koles, motornih koles in vseh rezervnih delov, elektrotehničnih, tehničnih in sličnih praktičnih predmetov ter galanterijskega in papirnatega blaga.

Točka »Petič« se odslej glasi: Za poslovodjo družbe se imenuje družabnik Rebolj Staša. Poslovodja zastopa družbo sodno in izvensodno in podaja za družbo pravno obvezne izjave samostojno, istotako podpisuje firmo družbe poslovodja sam na ta način, da pod pisano, natisnjeno ali s štampiljko odtisnjeno besedilo tvrdke pristavi lastnoročno svoj podpis. Radi poznejših sprememb v poslovanju ni treba spreminjati družbene pogodbe.

Izbrise se poslovodja gospod Štrukelj Josip, trgovec v Ljubljani, Groharjeva cesta št. 29.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 9. januarja 1932.

Firm. 1097 — Rg C IV 281/2.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Prva hrvaška štedionica v Zagrebu, glavna podružnica za Slovenijo, Ljubljana.

Izbrise se član upravnega sveta Leo Gassner.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 16. januarja 1932.

Firm. 29 — Rg B II 15/25.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Kranjska industrijska družba. Zaznamuje se, da je redna 62. glavna skupščina delničarjev sklenila dne 22. oktobra 1931.:

a) povišanje delniške glavnice od 13 milijonov 500.000 Din na 45.000.000 Din z izdajo 210.000 komadov delnic po 150.—dinarjev in s tem v zvezi izpremembo §§ 4. in 35. pravil;

b) zamenjavo dosedanjih 90.000 delnic, glasečih se še na 200 K nom. vrednosti, z delnicami po 150 Din nom. vrednosti.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 5. februarja 1932.

Firm. 126 — Rg B I 12/66.

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Pražarna Slada, družba z o. z. Po sklepu občnega zbora z dne 29. decembra 1931. se je družba razdružila in prešla v likvidacijo.

Likvidatorji: Fatur Miroslav in Česnik Ivan.

Likvidacijska firma: Pražarna Slada, družba z o. z. v likvidaciji.

Podpis firme: Likvidatorja skupno podpisujeta likvidacijsko firmo.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 9. januarja 1932.

Firm. 1099 — Rg C IV 58/5.

Sedež: Ljutomer.

Besedilo: Obrtna banka v Ljubljani, podružnica v Ljutomeru.

Izbrisejo se:

1. dosedanjí ravnatelj centrale Dolenc Ciril; 2. dirigent podružnice v Ljutomeru Ogrin Rajko; 3. dosedanja člana načelstva Zemljič Fric in Stojan Ivan;

vpišejo pa:

1. novoimenovani član načelstva dr. Salberger Adolf, advokat v Ljutomeru in Hönigman Ozvald, industrijalec v Ljutomeru; 2. kolektivna prokura, podeljena ravnatelju centrale, Grudnu Mirku, in dirigentu podružnice v Ljutomeru, Dobršku Francu, bančnemu uradniku v Ljutomeru.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru, dne 21. januarja 1932.

Firm. 42/32 — Rg B I 22/7.

Izbrisali sta se nastopni firmi:

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Dürrigl Marcel, generalno zastopstvo tvornice Burroughs Adding Machine Company Detroit U. S. A. strojev za seštevavanje, računanje in knjiženje, podružnica v Ljubljani.

Zbog opustitve obrata.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 19. decembra 1931.

Firm. 1056 — Rg VII 1/3.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo Kerne & Favai.

Zbog opusta obrata.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 31. decembra 1931.

Firm. 1079 — Rg A V 183/3.

*

Sedež: Na Klancu pri Kranju.

Besedilo firma: »Triglav« tovarna kisa, družba z o. z.

Obratni predmet: Izdelovanje kisa na tovarniški način ter prodaja kisa na debelo.

Družbena pogodba z dne 28. decembra 1931. Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Visokost osnovne glavnice: 40.000.—dinarjev.

Na to vplačani znesek v gotovini: 30.000 dinarjev.

Poslovodje: Eržen Emerik, zasebnik v Kranju; Strniša Ivan, posestnik in sodarski mojster v Zg. Pirmičah št. 76 p. Medvode; namestnik poslovodij: Eržen Ivan, zasebnik v Kranju.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 16. januarja 1932.

Firm. 1/32 — Rg C V 44/1.

*

Sedež družbe: Zagreb, sedež podružnice: Celje.

Besedilo: v latinici ali v cirilici: Bata cipele i koža.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju, odd. I., 27. januarja 1932.

Firm. 580/31. — Rg B II 70/2.

Sedež: Zalilog, občina Sorica.

Besedilo: Franc Demšar.

Obratni predmet: trgovina z lesom in izdelovanje in prodaja škrlja.

Imetnik: Demšar Franc, trgovec z lesom v Zalemlogu št. 20, občina Sorica pri Škofji Loki.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani, odd. III.

dne 16. januarja 1932.

Firma 49/32 — Rg A VII 88/1.

Razno

Obtok bankovcev v Avstriji je bil 7. t. m. v znesku 1034 milijonov šilingov krit s 25,2 odstotki.

Zanimanje Čehov za dalmatinska vina raste; mnogo vina so pokupili v Kaštelih, katero vino se smatra za najboljšo v Dalmaciji. Kupna cena je bila 225 do 250 dinarjev za hektoliter.

Delavska pekavska zadruga v Splitu je kupila zasebno moderno pekarno in jo bo sama vodila. Uredila je več prodajalnic. Ustanovljena je bila v Splitu tudi produktivna zadruga čevljarjev.

Lastniki hiš na Sušaku in najemniki stanovanj so se glede najemnine sporazumeli in je bil osnovan mešan odbor, ki je razdelil stanovanja po legi, udobnosti itd. Večina hišnih lastnikov in najemnikov se drži cen, ki jih odbor določi.

Tržna poročila

TRG JAJEC

Zadruga za eksport jajec v Št. Juriju ob južni železnici poroča: Mirna kupčija in izredno počasna prodaja povzročata stalno padanje cen. Letos zaznamujemo stanje cen, ki je za zimsko dobo izredno nizko. Produkcija je v zadnjem času vsled pomladanskemu podobnega vremena povsod rasla, cene so odnehavale. — Morda je novi sneg prinesel kaj zboljšanja.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 9 konjev, 13 bikov, 160 volov, 249 krav in 5 telet, skupaj 436 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 9. II. 1932. so bile: debeli voli 1 kg žive teže od Din 4—5, poldebili voli 3—3,50, plemenski voli 4—4,25, biki za klanje 3—4, klavne krave debele 2,50 do 3,50, plemenske krave 2,50—2,75, krave za klobasarje 1,25—1,50, molzne krave 2,25 do 3,25, breje krave 2,25—3,25, mlada živina 3,50—4,50, teleta 5,50—6. Prodanih je bilo 200 kom. Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 10—12, II. 6—8, meso od bikov, krav in telic 4—6, telečje meso I. vrste 12—14, II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže 8—14.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

SLOVENIA TRANSPORT

Železniško-carinsko, špedicijsko in transportno podjetje

Špedicija
Ocarinjenje
Tarifni biro

Ljubljana, Miklošičeva 21

MEDNARODNI TRANSPORTI
PREVOZI — PRESELITVE

Telefon 27-18

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše

ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Iv. Brunčič

stavní in pohištveni pleskar in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplotno priporoča cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno, postrežba točna

TELEFON 34-76

Nov poklic

za dame in gospode z vpeljavo strojnega pleststva v hiši. Zajemčen zaslužek ca. 1500 Din mesečno.

ker prevzamemo izgotovljeno blago, plačamo zaslužek za pletenje in dostavimo v izdelavo prejo. Pišite še danes po brezplačne prospekte na Domača Pletarska industrija, št. 65, Josip Kallš, Maribor, Trubarjeva 6.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in ružninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBŠČINE

MLINSKA SITA

GONILNA JERMENA

MLINSKI STROJI

MLINSKI KAMNI VSEH VRST

BRCAR & Co., Ljubljana, Kolodvorska ul. 35

Telefon št. 27-25

Ceniki brezplačno